

Årsredovisning 2022

Polarforskningssekretariatet

2023-02-21

Dnr 2023–29

Fastställt genom beslut nr V09-2023

Innehållsförteckning

Polaråret 2022 - direktören har ordet	3
Om årsredovisningen	5
Myndighetens uppgift, ledning och organisation	5
Särskilda återrapporteringskrav	5
Resultatredovisningens struktur	6
Om resultatindikatorer.....	6
Resultatredovisning	7
Intäkter och kostnader	7
Anslag.....	7
Avgifter och bidrag	8
Kostnader för verksamhetens prestationer	9
Planering av polarforskning.....	11
Polarforskningsprocessen	11
Unga forskare.....	12
Följa nationell och internationell forskning och utveckling	12
Vetenskapligt rådgivande grupper	12
Samverkan med forskningsfinansiärer	13
Tillhandahållande av forskningsdata	13
Polarbibliografi	14
Resultatindikatorer för uppgifterna under avsnittet planering av polarforskning.....	14
Forskningsinfrastruktur.....	16
Kostnader för forskningsinfrastruktur	16
Fartygsbaserade forskningsplattformar – isbrytaren Oden.....	17
Landbaserade forskningsplattformar – Wasa och Svea.....	18
Landbaserade forskningsplattformar – Abisko naturvetenskapliga station.....	18
Resultatindikatorer för uppgifterna inom forskningsinfrastruktur	19
Forskningsexpeditioner	22
Kostnader för forskningsexpeditioner 2020-2022.....	22
SWEDARP (Antarktis) 2021/22 samt 2022/23	23
SWEDARCTIC (Arktis) 2022.....	23
Uppdragsverksamhet/tjänsteexport	23
Resultatindikatorer för forskningsexpeditioner	24
Internationellt samarbete	26
Arktis	26

Antarktis.....	26
Samarbeten inom EU	27
Miljö	28
Miljöarbete	28
Tillstånd att vistas i Antarktis	28
Resultatindikatorer för miljö	29
Kommunikation.....	29
Webbplatser	29
Sociala medier.....	29
Nyhetsbrev	30
Press och media	31
Konstnärsprogram.....	31
Event.....	31
Resultatindikatorer för kommunikation	32
Jämställdhet	33
Kompetensförsörjning	34
Bilaga 1 Kostnader för expeditioner 2020-2022	35
SWEDARP	35
SWEDARCTIC	35
Bilaga 2 Verksamhetens intäkter per prestation	36
Resultaträkning	37
Balansräkning.....	38
Anslagsredovisning	40
Tilläggsupplysningar och noter	41
Sammanställning över väsentliga uppgifter	51
Undertecknande.....	52

Polaråret 2022 – direktören har ordet

Året har varit omtumlande med både positiva samt negativa händelser, vilka de senare främst kan kopplas till Rysslands invasion av Ukraina.

En positiv sak under 2022 var att Abisko naturvetenskapliga station, efter två år av restriktioner på grund av pandemin, hade en av de mest välbesökta fältsäsongerna någonsin med över 70 forskningsprojekt från 12 länder. I maj hölls också en invigning för att fira att Abisko naturvetenskapliga station blivit utnämnd till en Centennial Observing Station av den världsmeteorologiska organisationen WMO. Detta för över hundra år av meteorologiska mätningar.

En lyckad satsning har genomförts på enheten för fartygsbaserat forskningsstöd som skapat ett logistikcenter i Helsingborgs hamn. Detta ger oss förbättrade möjligheter till förvaring, underhåll och förbättringsarbeten på utrustning som används under forskningsexpeditioner med isbrytaren Oden. I juni deltog sekretariatet på eventet Öppet fartyg där det förutom fartygsvisningar bjöds på vetenskapliga miniföreläsningar och klimatpolitiska samtal. Kronprinsessan Victoria var en av gästerna.

Polaråret 2022 inleddes, precis som förra året, i pandemins spår. För oss innebar det bland annat att vi inte kunde fullfölja delar av den forskning vi hade planerat vid vår station Wasa i Antarktis. Året har också varit starkt präglad av Rysslands invasion av Ukraina och detta har påverkat möjligheterna att planera och genomföra forskning i polarområdena. Kriget är en tragedi för Ukraina och Europa och har stark negativ påverkan på vår verksamhet liksom för polarforskningen globalt.

I april meddelade European Consortium for Ocean Research Discovery (ECORD) att de ställer in expeditionen ArcOp 2022, vilken sekretariatet var huvudansvarig för. Anledningen till att expeditionen ställdes in var det förändrade säkerhetsläget i Europa, med konsekvenser för det planerade genomförandet av ArcOp. Planen var att använda tre fartyg, varav en inhyrd rysk isbrytare, och färdas till Lomonosovryggen i den Eurasiska bassängen nära Nordpolen. Mycket arbete har lagts ned på att planera forskningen som gick ut på att ta upp cirka 900 meter djupa sedimentkärnor. Med hjälp av dessa skulle vår kunskap om klimatförändringar 50 till 60 miljoner år tillbaka kunnat förbättras.

Polarforskningssekretariatet tvingades på grund av Rysslands krig i Ukraina även ställa in planeringen av expeditionen Eurasian Arctic C4, ett samarbete mellan svenska och ryska forskare, som skulle genomföras med isbrytaren Oden under 2023. Målet var att undersöka utsläpp av gashydrater från havsbotten utanför Sibiriens kust.

Under hösten har vi genomfört besök hos andra polarorganisationer och forskningsfartyg för att stärka samverkan inom logistik och forskning. Bland annat har vi besökt Norsk Polarinstitut i Tromsø, Alfred Wegenerinstitutet i Bremerhaven, det brittiska fartyget Sir David Attenborough, samt det svenska forskningsfartyget Svea. Utöver detta har samarbetet inom nätverket för svenska forskningsfartyg ytterligare stärkts och ett

konsortieavtal har signerats. Inom nätverket pågår samverkan mellan tekniker, utbildningar, lån av sensorer och utrustning, samt ett värdefullt erfarenhetsutbyte.

Planeringen av Expeditionen ARTofMELT, som kommer att gå under våren 2023, har rönt stort internationellt intresse vilket lett till stärkt forskningssamarbete mellan svenska och internationella forskare.

Inför det kommande året 2023 kommer vi att fokusera på att stärka samverkan, såväl internt som externt. Detta med hänsyn till omvärldsfaktorer och deras utmaningar för vår verksamhet och för att vi tror att det är en bra metod för att ge forskarna goda möjligheter att genomföra forskning. Några prioriterade aktiviteter på myndighetsnivå, där samverkan är avgörande, är bland annat:

- arbeta för ett nytt fartyg
- arbeta för en Antarktisstrategi
- samarbeta med Luleå tekniska universitets nya centrumbildning för Arktis- och Antarktisforskning.

Om årsredovisningen

Myndighetens uppgift, ledning och organisation

Polarforskningssekretariatets uppgift är att främja förutsättningarna för och samordna svensk polarforskning och utveckling i polarområdena. Det framgår av sekretariatets instruktion.¹ Sekretariatet leds av en myndighetschef och är organiserat i tre enheter som ansvarar för verksamhetsstöd, landbaserad forskning, samt fartygsbaserad forskning. Direkt underställd myndighetschefen finns även funktionen för strategiskt forskningsstöd och kommunikation.

Polarforskningssekretariatet är en enrådighetsmyndighet med ett insynsråd som är utsett av regeringen. Insynsrådet har under året haft fyra möten där man bland annat har behandlat strategiska frågor för myndigheten såsom arbetet för ett nytt isbrytande forskningsfartyg, kommande expeditioner, och konsekvenser för verksamheten av det förändrade säkerhetsläget efter Rysslands invasion av Ukraina.

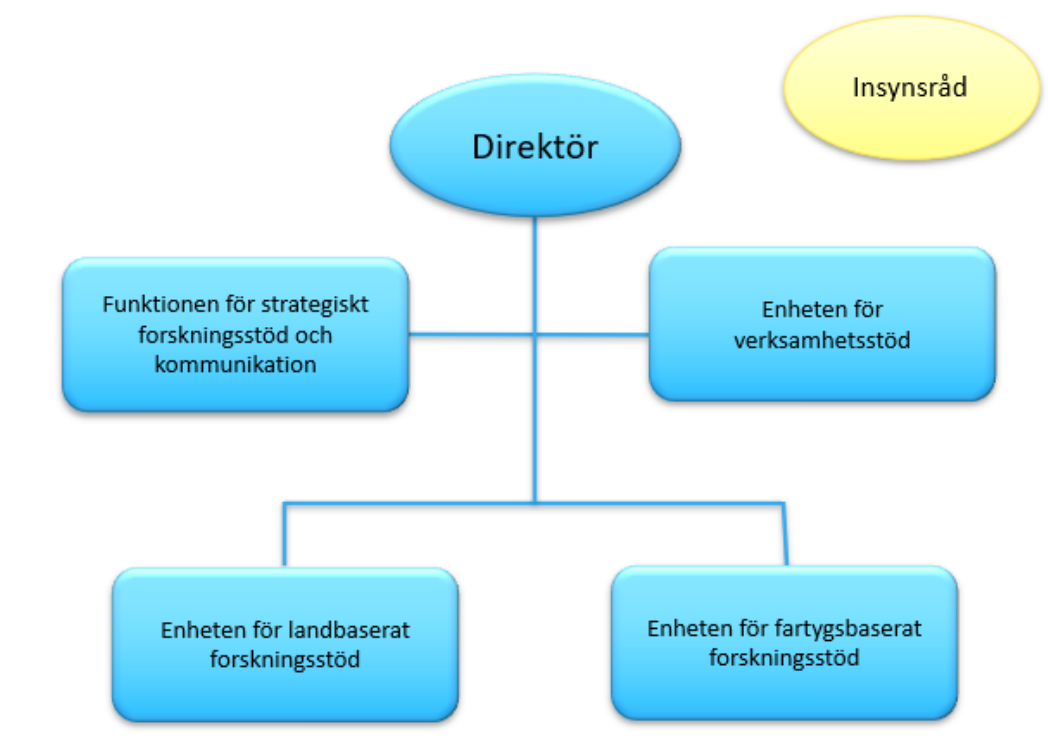

Bild ovan: Organisationsschema 2022-12-31

Särskilda återrapporteringskrav

Årsredovisningen är myndighetens återrapportering till regeringen och i den ska verksamhetens resultat redovisas och kommenteras i förhållande till myndighetens instruktion och regleringsbrev. I 2022 års regleringsbrev finns ett uppdrag om att

¹⁾ Förordning (2007:1072) med instruktion för Polarforskningssekretariatet

redovisa minskade utsläpp från tjänsteresor, vilket redovisas inom ramen för myndighetens miljöledningsarbete.

Myndigheten har även haft ett fortsatt uppdrag om praktikplatser för personer med funktionsvariation 2021–2023 samt fortsatt uppdrag om praktikplatser för nyanlända 2021–2023, vilka har redovisats i särskild ordning till Statskontoret. Därutöver har myndigheten haft ett uppdrag avseende åtgärder för att öka andelen som arbetar hemifrån för minskad smittspridning av covid-19. Det uppdraget har redovisats i särskild ordning till Arbetsgivarverket.

I september 2022 fick sekretariatet, liksom ett flertal myndigheter, ett nytt uppdrag om att vidta energibesparingsåtgärder vilket redovisas i särskild ordning till Energimyndigheten.

Resultatredovisningens struktur

Den indelning som Polarforskningssekretariatet valt för resultatredovisningen utgår från myndighetens instruktion. Prestationsområdena är planering av polarforskning, forskningsinfrastruktur, forskningsexpeditioner, internationellt samarbete, miljö, kommunikation samt jämställdhet.

Om resultatindikatorer

Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap.1§ Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) så ska myndigheter redovisa resultatindikatorer.

I denna årsredovisning återfinns redovisning av ett antal indikatorer i anslutning till redovisningen av prestationsområden.

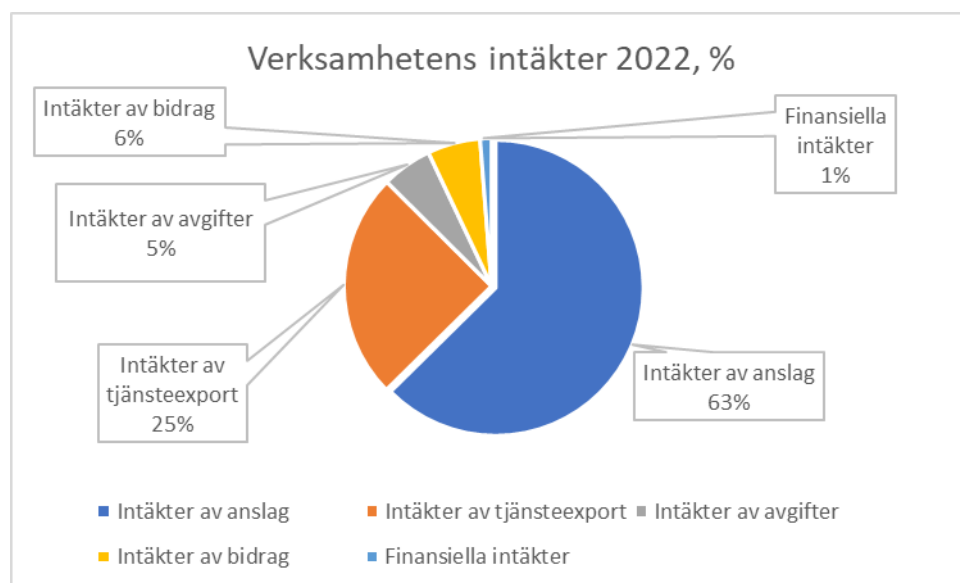
Resultatredovisning

Alla belopp i tabeller redovisas i tusentals kronor om inget annat anges. Till följd av avrundningar kan summeringsdifferenser förekomma.

Intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter och kostnader varierar över tid beroende på expeditonsverksamhetens omfattning och finansiering. De totala kostnaderna för verksamheten har minskat till 65 miljoner kronor 2022 (136 miljoner kronor 2021). Det beror främst på att ingen fartygsbaserad expedition genomfördes under året.

Verksamhetens huvudsakliga finansiering under 2022 har varit anslag (63%) och tjänsteexport (25%).

Anslag

Polarforskningssekretariatet disponerar anslagsmedel inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, 3:8 Polarforskningssekretariatet (ramanslag).

Utgifter som finansierats med anslag uppgår till 40 miljoner kronor. Anslagssparandet vid årets slut uppgår till 58 miljoner kronor, vilket är 26 miljoner kronor högre än vid årets början. Anslagssparandet har ökat på grund av att inga anslagsmedel tagits i anspråk för genomförande av fartygsbaserade expeditioner detta år.

Sekretariatet har under flera år haft möjlighet att behålla sitt anslagssparande, vilket varit en förutsättning för finansiering av stora forskningsexpeditioner. Denna möjlighet är även fortsättningsvis av största vikt för att kunna planera och genomföra kostnadskrävande expeditioner i framtiden.

Anslagssparandet kommer att tas i anspråk under kommande år för planerade fartygsbaserade och landbaserade expeditioner.

Ramanslag med anslagssparande 2020–2022 (tkr)

Ramanslag	2022	2021	2020
Ramanslag (UO 16 3:8)	66 363	49 663	49 636
Anslagssparande från föregående år	31 273	38 318	26 227
Disponibelt belopp	97 636	87 981	75 863

Avgifter och bidrag

Förutom anslaget utgörs sekretariatets intäkter av avgifter och bidrag.

Intäkter exklusive ramanslag 2020–2022 (tkr)

Intäkter	2022	2021	2020
Intäkter av boende vid Abisko naturvetenskapliga station (ANS)	2 527	1 251	1 080
Intäkter av uppdragsverksamhet/tjänsteexport	15 830	51 478	638
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	991	1 011	502
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	0	7 846	1 178
Bidrag från statliga myndigheter	2 924	9 811	12 653
Bidrag från EU:s institutioner	767	7 853	598
Bidrag från övriga	0	0	0
Finansiella intäkter	801	41	148
Totalt	23 841	79 289	16 797

Avgifter

Avgiftsintäkterna avser bland annat intäkter för forskarboende vid Abisko naturvetenskapliga station. Enligt Polarforskningssekretariatets instruktion får myndigheten ta ut avgifter upp till full kostnadstäckning för boendet för personal, studenter och gästforskare vid Abisko naturvetenskapliga station. Dessa intäkter har under 2022 ökat jämfört med 2020–2021. Stationen har 2022 haft hög beläggning efter två år av begränsad beläggning till följd av pandemirestriktioner. Se vidare avsnittet Forskningsinfrastruktur – Resultatindikatorer.

Tjänsteexportintäkter har 2022 varit lägre jämfört med 2021 och jämfört med budget. Intäkterna 2021 och 2022 avser ersättning för förberedelser och förtida avslut av expeditionen ArcOP, som var en expedition på uppdrag av European Consortium for Ocean Research Drilling (ECORD). ECORD beslutade i april 2022 att den planerade

expeditionen skulle avbrytas på grund av förändrade bedömningar av säkerhetsläget efter Rysslands invasion av Ukraina.

Polarforskningssekretariatet tar ut avgifter med stöd av §4 avgiftsförordningen (1992:191). Avgifter tas bland annat ut för uthyrning av lokaler vid Abisko naturvetenskapliga station såsom möteslokaler och aula.

Avgiftsbelagd verksamhet (tkr)

Verksamhet	+/- t.o.m. 2020	+/- 2021	Intäkter 2022 ²	Kostnader 2022 ²	+/- 2022	Ack. +/- utgående 2022
Tjänsteexport ¹	+3 762	0	15 831	-17 239	-1 408	+ 2 355
Boende vid Abisko naturvetenskapliga station (ANS)	-1 547 ³	-996	2 527	-3 288	-761	- 3 304 ³

1) Inklusive finansiella intäkter och kostnader.

2) Budget enligt regleringsbrev 2022: Tjänsteexport intäkter 155 000 tkr, Tjänsteexport kostnader 156 000 tkr, ANS intäkter boende 1400 tkr, ANS kostnader boende 1400 tkr.

3) Att redovisa det ackumulerade resultatet kan framstå som överflödigt med tanke på det ekonomiska målet, men görs för att återrapporteringen ska följa den struktur som angetts i regleringsbrevet.

Intäkterna av tjänsteexport är lägre än föregående år och lägre än budgeten enligt regleringsbrevet, vilket är en följd av att planerade expeditionen ArcOP avbröts (se närmare i texten ovan tabellen). Intäkter av boendet vid Abisko naturvetenskapliga station är högre än föregående år och högre än budget enligt regleringsbrevet. Beläggningen på stationen har ökat kraftigt 2022 på grund av uppdämd efterfrågan efter åren 2020–2021 då boendemöjligheterna var påverkade av pandemirestriktioner.

Bidrag

Bidragen härrör från olika projekt där sekretariatet antingen har ett värdskap eller ingår som en part i ett samarbete. Bidrag från EU:s institutioner omfattar bland annat medel från projekten Arctic Research Icebreaker Consortium for Europe (ARICE) samt International Network for Terrestrial Research and Monitoring in the Arctic (INTERACT).

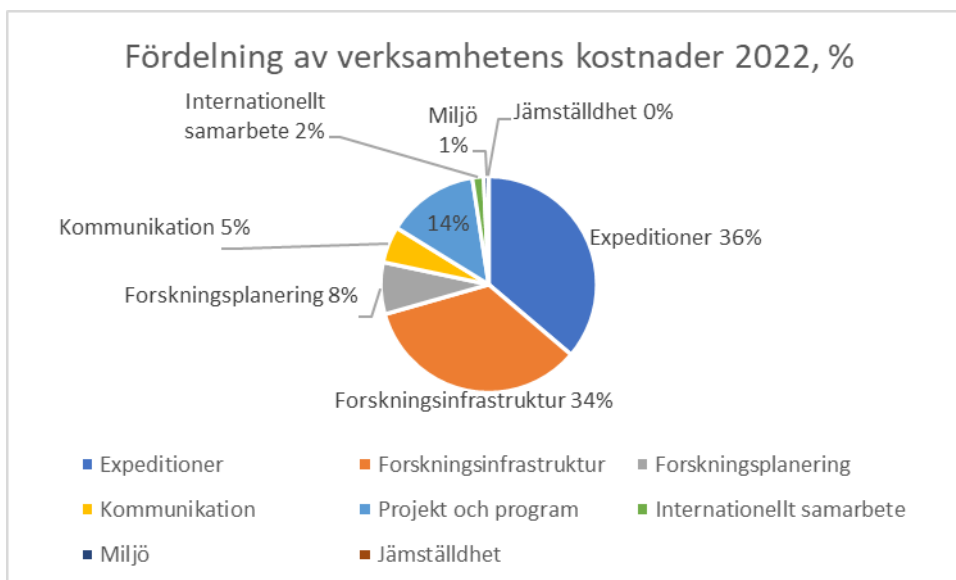
Övriga bidrag från statliga myndigheter avser främst stationsnätverket Swedish Infrastructure for Eco-system Science (SITES) och Integrated Carbon Observation System (ICOS), vid Abisko naturvetenskapliga station.

Kostnader för verksamhetens prestationer

Kostnader för prestationsområdena forskningsexpeditioner och forskningsinfrastruktur svarar för 70% av sekretariatets kostnader år 2022.

Verksamhetens kostnader 2020–2022 (tkr)

Prestation	2022	2021	2020
Planering av polarforskning	5 051	4 147	4 982
Forskningsinfrastruktur	22 397	19 711	21 701
Forskningsexpeditioner	23 615	94 628	18 279
Internationellt samarbete	1 114	1 304	2 376
Miljö	486	758	1 160
Jämställdhet	0	0	0
Kommunikation	3 562	3 835	3 295
Extern finansierade projekt och program	8 968	11 613	3 181
Totalt	65 193	135 997	54 974

Kostnader för prestationsområdet Forskningsexpeditioner varierar kraftigt mellan åren beroende på vilka expeditioner som genomförs. 2022 års kostnader inkluderar kostnader för den genomförda Antarktis-expeditionen DML 2021/22 och pågående expeditionen DML 2022/23.

Dessutom innehåller årets kostnader för Forskningsexpeditioner förberedelser inför och förtida avslut av tjänsteexportexpeditionen ArcOP. Uppdragsgivaren ECORD beslutade i april 2022 att den planerade expeditionen skulle avbrytas på grund av förändrade bedömningar av säkerhetsläget efter Rysslands invasion av Ukraina. Kostnaderna för ArcOP 2022 avser såväl sekretariatets egna upparbetade kostnader som ersättning till underleverantör (Service Provider) för avbrutet kontrakt, enligt framförhandlat förlikningsavtal. Uppdragsgivaren ECORD har ersatt sekretariatet för kostnaderna. (Jfr text ovan avseende intäkter av avgifter.)

Kostnader för prestationsområdet Forskningsinfrastruktur är högre än 2021, vilket främst hänger samman med mer fokus på underhållsarbete av sekretariatets infrastruktur på isbrytaren Oden eftersom fartyget inte genomfört någon expedition under året.

Kostnader i Övriga externfinansierade projekt avser bland annat stationsnätverket Swedish Infrastructure for Eco-system Science (SITES) och Integrated Carbon Observation System (ICOS), vilka bedrivs vid Abisko naturvetenskapliga station.

Planering av polarforskning

Uppgifter i instruktion

Myndigheten ska när det gäller polarområdena:

- bedriva långsiktig planering för forskning och utveckling
- fortlöpande följa nationell och internationell forskning och utveckling
- verka för att data från svensk forskning och relaterad verksamhet bevaras och tillhandahålls.

Myndigheten ska samverka med myndigheter och andra organ vars verksamhet har anknytning till forskning i polarområdena.

Myndigheten ska vid planering av forskning i polarområdena samverka med Vetenskapsrådet och andra forskningsfinansiärer.

Myndigheten ska i frågor med teknisk och industriell inriktning samverka med organisationer och företag som har kompetens och verksamhet i extremt klimat.

Polarforskningsprocessen

Att organisera och genomföra forskningsexpeditioner i polarområdena är komplexa operationer med flera aktörer inblandade. Sedan införandet av polarforskningsprocessen år 2020 finns det nu möjlighet att ha en långsiktig och samordnad planering för större insatser med både fältgående och icke fältgående forskning i polarområdena. Många faktorer behöver kunna samverka, exempelvis tillgång till forskningsmedel, tjänster och infrastruktur etc., för att kunna nå de övergripande målsättningarna med att samla in data och prover i fält under expeditioner. Det är många gånger avgörande för att skapa goda förutsättningar för banbrytande och unik forskning.

Under 2022 har Polarforskningssekretariatet fortsatt arbetet med planeringen för de expeditioner med isbrytaren Oden som blev beslutade vid 2020 års temautlysning inom Polarforskningsprocessen, nämligen "Atmospheric rivers and the onset of sea ice melt" (ARTofMELT), Eurasian Arctic C4 (EAC4) och North Greenland Earth-Ocean-Ecosystem Observatory (GEOEO). Den första expeditionen, ARTofMELT, kommer att äga rum i den nordatlantiska delen av Norra ishavet och planeras att genomföras i maj-juni 2023. Inom temat ARTofMELT hölls en öppen utlysning på projektnivå under våren 2022. Resultatet från den riktade utlysningen resulterade i att expeditionen ARTofMELT kommer att bestå av både svenska och internationella forskare.

Expedition EA C4 var planerad till augusti 2023 med isbrytaren Oden till euroasiatiska arktiska oceanen och transpolardriften. Under våren stoppades planeringen på grund av

Rysslands invasion av Ukraina. Anledningen till detta var expeditionens planerade geografiska färdväg var bland annat genom rysk ekonomisk zon samt med deltagande av ryska forskare.

Under augusti och september 2024 planerar Polarforskningssekretariatet att genomföra expeditionen GEOEO till norra Grönland och det intilliggande Norra ishavet och Lincolnhavet. Expeditionen GEOEO är inriktad på att förstå den marina kryosfärens dynamiska historia och påverkan på framtida klimatförändringar, och dess konsekvenser för marina och markbundna ekosystem. Nästa steg inom GEOEO är att öppna en utlysning på projektnivå under våren 2023.

Expeditioner som föreslagits och prioriterats genom Polarforskningsprocessen finns presenterade bland annat i tidtabell Oden som är publicerad på sekretariatets hemsida.

Unga forskare

Under sekretariatets konferens Polarforum som i år genomfördes i Lund gavs forskarstuderande möjlighet att kort presentera sin forskning. Sex doktorander från olika delar av Sverige anmälde sig: Stockholms universitet (1), Uppsala universitet (2), Göteborgs universitet (1) och Luleå tekniska universitet (2).

Följa nationell och internationell forskning och utveckling

Sekretariatet har aktivt följt och deltagit i internationella diskussioner under året. Det har dels skett via organisationer och projekt som sekretariatet är medlem, partner i, eller bistår som specialist för. Några av dessa är: Antarctic Treaty Consultative Meeting (ATCM), European Polar Board (EPB), EU-PolarNet 2, Arctic Research Icebreaker Consortium for Europe (ARICE), Forum of Arctic Research Operators (FARO), Southern Ocean Observing System (SOOS) samt Svalbard Integrated Arctic Earth Observing system (SIOS). Sekretariatet har även en kontinuerlig omvärldsbevakning, såväl nationellt som internationellt.

Närmare beskrivning av det internationella arbetet, organisationerna och projekten redovisas under avsnittet "Internationellt samarbete".

Vetenskapligt rådgivande grupper

SAGA och Access Abisko

Scientific Advisory Group to the Abisko Scientific Research Station (SAGA) är Polarforskningssekretariatets vetenskapligt rådgivande grupp för verksamheten vid Abisko naturvetenskapliga station. Pandemin har förstärkt påverkat arbetet med SAGA och forskningsprogrammet Access Abisko.

För första gången sedan 2019 kunde medlemmarna i SAGA träffas personligen på Abisko naturvetenskapliga station under hösten 2022. Fältsäsongen 2022 var också den första för de två projekten inom Access Abisko som tidigare inte kunnat utföra fältarbete på grund av pandemin. Sedan tidigare beslut är programtiden för denna omgång av Access Abisko förlängd med två år, fram till 2024.

Samverkan med forskningsfinansiärer

Polarforskningssekretariatet har haft dialog med forskningsfinansiärer genom arbetsgruppen och programkommittén för det nationella forskningsprogrammet om klimat som leds av Formas samt programkommittén för det nationella forskningsprogrammet om hav och vatten. Sekretariatet deltar också i den nationella kommittén för FN:s årtionde om havsforskning, båda ledda av Formas.

Samverkan med Vetenskapsrådet har skett beträffande forskningsorganisationerna International Arctic Science Committee (IASC) och Scientific Committee on Antarctic Research (SCAR) samt International Ocean Discovery Program (IODP).

Arbetspaket fyra inom EU-PolarNet 2 har som mål att optimera forskningen via interaktion med forskningsfinansiärer. Polarforskningssekretariatet har informerat forskningsfinansiärer om projektet och avvaktar åtgärder som kan beröra dem, till exempel enkäter eller särskilda möten mellan polarforskningsfinansiärer och operatörer i Europa.

Tillhandahållande av forskningsdata

Polarforskningssekretariatet ska verka för att data från svensk forskning och relaterad verksamhet tillhandahålls och bevaras. Sekretariatet är sedan 2018 medlem i nätverket för svensk nationell datatjänst (SND). SND är en nationell forskningsinfrastruktur med uppgift att stödja tillgänglighet, bevarande och återanvändning av forskningsdata och relaterat material. Medlemskapet innebär att sekretariatet får tillgång till nationella nätverksmöten, mjukvara för datahantering, samt servicefunktioner och expertkunskap. Polarforskningssekretariatet har även avtal med SUNET för lagring av myndighetens egna data med koppling till SND:s mjukvara.

Myndigheten har även en lång rad samarbeten inom öppna data med ett antal andra myndigheter, organisationer och projekt:

- SITES (Swedish Infrastructure for Ecosystem Science)
- ICOS (Integrated Carbon Observation System)
- INTERACT (International Network for Terrestrial Research and Monitoring in the Arctic)
- SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut)
- IVL (Svenska miljöinstitutet)
- SGU (Sveriges geologiska undersökning)
- SGO (Sodankylä Geophysical Observatory vid Uleåborgs universitet)
- IRF (Institutet för rymdfysik)
- Uppsala universitet
- Naturhistoriska riksmuseet
- GSSP (Global Spore Sampling Project, Helsingfors universitet)
- SIOS (Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System)

- SOOS (Southern Ocean Observing System)

Sekretariatet har medverkat i internationella polara organisationers arbete om tillgång och utbyte av forskningsdata och är medlem i rådet för Sustaining Arctic Observing Networks (SAON). Dock är SAON:s arbete stoppat sedan våren 2022 på grund av Rysslands invasion av Ukraina. Sekretariatet samverkar även inom internationell datahantering med SND som är medlem i Scientific Committee on Antarctic Data Management (SC-ADM) och SAON Arctic Data Committee (ADC).

Polarforskningssekretariatet tillhandahåller öppna data som samlas in vid Abisko naturvetenskapliga station och ombord på isbrytaren Oden. Under fältsäsongen 2021/22 i Antarktis sattes även en väderstation upp på en plats mellan forskningsstationen Wasa och satellitstationen Svea. Data från sekretariatets utrustning tillhandahålls vid SND samt via andra samarbeten listade ovan.

Polarbibliografi

Polarforskningssekretariatet är del i konsortiet bakom publiceringsportalen Digitala Vetenskapliga Arkivet (DiVA). Forskningspublikationer relevanta för sekretariatets verksamhet, som skickats till sekretariatet eller som på annat sätt kommit till sekretariatets kännedom, har registrerats i DiVA. Målet är att alla publikationer som uppkommit genom sekretariatets stöd ska registreras för att möjliggöra uppföljning och utvärdering. En särskild söksida för Abisko naturvetenskapliga station har utvecklats. I slutet av 2022 fanns 6 742 publikationer registrerade i sekretariatets katalog, varav närmare 3 895 är Abiskopublikationer.

Resultatindikatorer för uppgifterna under avsnittet planering av polarforskning

Polarforskningssekretariatet har internt formulerat ett övergripande mål utifrån de instruktionsenliga uppgifterna. Det övergripande målet är att ”verka för ökat internationellt genomslag av svensk polarforskning”. Ett delmål är ”ökad mängd excellent svensk forskning i polarområdena”. Ett par resultatindikatorer för dessa mål är antal publicerade artiklar för forskning som har skett vid Abisko naturvetenskapliga station eller vid våra expeditioner.

Antal publicerade artiklar (registrerade i DiVA)	2022	2021	2020
Forskning vid Abisko naturvetenskapliga station	3 895	3 817	3 711
Övriga (forskning vid expeditioner med Oden + landbaserade expeditioner)	2 847	2 819	2 741
Summa	6 742	6 636	6 452

Sedan sekretariatet blev medlem i DiVA har ett långsiktigt arbete bedrivits för att även lägga in äldre artiklar i tjänsten. Tabellen ovan visar det totala antalet artiklar som finns i DiVA kopplade till sekretariatets arbete för de senaste tre åren. I tabellen nedan visas antal publicerade artiklar utifrån publikationsår för de tre senaste åren.

Antal publicerade artiklar (registrerade i DiVA) per år	2022	2021	2020
Forskning vid Abisko naturvetenskapliga station	68	85	87
Forskning kopplade till expeditioner (forskning vid expeditioner med Oden + landbaserade expeditioner)	29	42	45
Summa	97	127	132

Antalet publikationer är beroende av hur många forskare som besökt Abisko naturvetenskapliga station samt hur många som har deltagit i expeditioner organiserade av Polarforskningssekretariatet. Från datainsamling i fält tar det åtminstone ett år till publikation, oftast två till tre år eller längre. Vissa studier genererar även fler publikationer än andra.

Antalet publikationer för Abisko naturvetenskapliga station (ANS) och Oden har sjunkit 2022 jämfört med 2021 och 2020. Om man beaktar statistiken på längre sikt ser man att för ANS finns det 69 publikationer i DiVA för 2019 och 71 st för 2018. Totalt ligger antalet publikationer för Polarforskningssekretariatet på 94 st för 2019 och 106 st för 2018. Det kan vara en covid-19 effekt som syns. Under 2020 och 2021 var resandet begränsat och många forskare kom inte ut i fält. De kan då ha använt den extra tiden till att skriva artiklar.

Forskningsinfrastruktur

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska när det gäller polarområdena ansvara för infrastruktur för forskning.

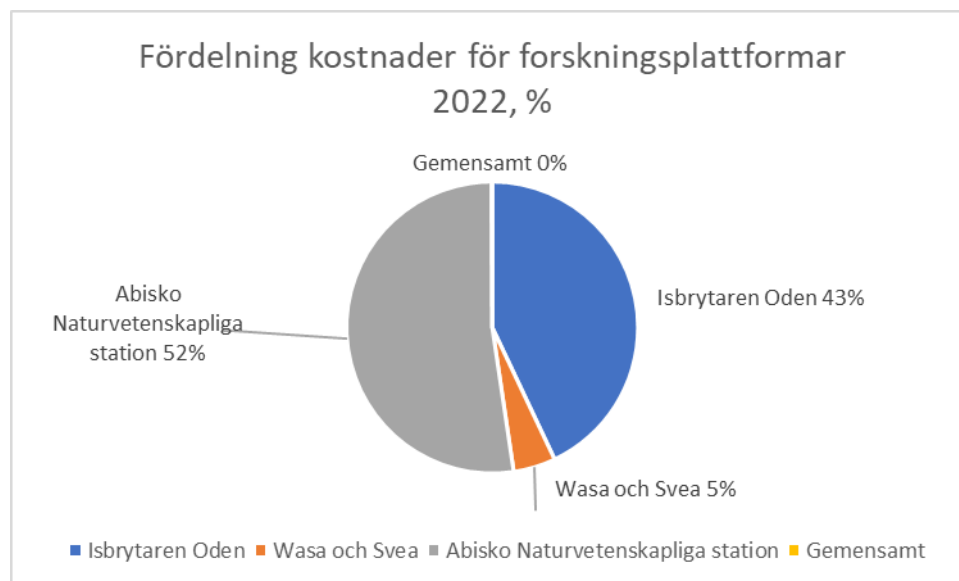
Kostnader för forskningsinfrastruktur

Kostnaderna för forskningsinfrastrukturen varierar mellan åren, beroende på till exempel vilket underhåll som genomförs. Kostnaderna för isbrytaren Oden består till stor del av avskrivningar på investeringar och löpande underhåll och uppgradering av utrustning. Beträffande forskningsstationerna Wasa och Svea stiger kostnaderna de år som Polarforskningssekretariatet genomför underhållsexpeditioner till stationerna.

Kostnader för prestationsområdet Forskningsinfrastruktur är högre än föregående år vilket främst hänger samman med att mer underhållsarbete har skett rörande infrastrukturen på isbrytaren Oden, då fartyget inte varit upptaget för expedition under 2022.

Forskningsplattformar – kostnader 2020–2022 (tkr)

Forskningsplattform	2022	2021	2020
Infrastruktur, gemensamt	14	641	923
Fartygsbaserade forskningsplattformar – isbrytaren Oden	9 623	4 785	5 077
Landbaserade forskningsplattformar – Wasa och Svea	1 050	958	1 969
Abisko naturvetenskapliga station	11 710	13 328	13 732
Totalt	22 397	19 711	21 701

Fartygsbaserade forskningsplattformar – isbrytaren Oden

Vetenskapsrådet genomförde en satsning på forskningsinfrastruktur för Oden och arbetet med att upphandla och designa de fyra beviljade modulerna har pågått under året. De fyra modulerna som beviljades stöd är:

- multibeam/akustik
- meteorologiska instrument
- ferrybox samt flera sensorer till CTD:n
- petroskopi/magnetism.

Denna infrastruktur hanteras av en styrgrupp som består av Polarforskningssekretariatet samt Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Uppsala universitet, Linneuniversitetet i Kalmar samt Lunds universitet. För att uppgradera modul multibeam/akustik krävdes besök vid varvet i Landskrona och en dockning av Oden vilket planerades i samarbete med Sjöfartsverket. I samband med denna uppgradering gjorde även myndigheten investeringar i att byta ut den tillhörande infrastrukturen, till exempel rackskåp, konsoler på bryggan samt förbättrade kabeldragningar.

Myndigheten fick möjlighet att hyra en förvaringshall i Helsingborg där all utrustning som tidigare stod utomhus på varvet i Landskrona nu kan förvaras. Denna inomhusyta på totalt 2500 kvm har gjort det möjligt att under året arbeta med underhåll och förbättringsarbeten på befintlig utrustning. Tack vare det nu utvecklade Logistikcentret kan sekretariatet mycket smidigare ta emot leveranser och frikoppla frakter från de mycket begränsade datum då Oden finns tillgänglig i Helsingborg.

Ombord på Oden har ett nytt satellitsystem för väderbildsmottagning installerats. I samband med detta uppgraderades den container på brygghestaket där tillhörande IT-utrustning finns. Denna container utrustades med särskilt anpassade rackskåp och en infrastruktur som klarar väder, vind, vibrationer och fukt så att den dyrbara utrustningen ska hålla längre.

Flödesvattensystemet som används för många olika mätningar under gång har förbättrats med hjälp av en ny pump, men även säkerhetsmässiga åtgärder har vidtagits. Detta för att undvika att personalen utsätts för onödiga risker vid kontroll av pumparna. Genom att installera övervakningskameror möjliggör vi visuell kontroll av funktioner utan att gå ner i trånga utrymmen.

Den nya CTD-vinsch som upphandlades 2020/21 drogs med en del barnsjukdomar och har under året varit tillbaka hos tillverkaren i Danmark. Vissa saker kunde åtgärdas medan andra kvarstår och sekretariatet har under året arbetat med lösningar för att hantera dessa avvikelser. Likaså de båda tungvinschar som är i myndighetens ägo har genomgått grundliga utredningar och reparerats.

Under året har samverkan inom det så kallade forskningsfartygsnätverket stärkts ytterligare och ett konsortieavtal har signerats. Inom nätverket pågår samverkan mellan tekniker, utbildningar, lån av sensorer, samverkan kring kommande upphandlingar och utrustning samt ett värdefullt erfarenhetsutbyte.

Landbaserade forskningsplattformar – Wasa och Svea

Polarforskningssekretariatet förvaltar de svenska forskningsstationerna Wasa och Svea i Dronning Maud Land i Antarktis. Forskningsstationerna fungerar som bas för forskningen i området och även som nod för mobila forskningsexpeditioner. Wasa besöktes under Antarktissommaren 2021/22 samt även den pågående säsongen 2022/23.

Kostnaderna för Wasa och Svea varierar över åren beroende på om stationerna besöks.

Landbaserade forskningsplattformar – Abisko naturvetenskapliga station

Vid Abisko naturvetenskapliga station (ANS) bedrivs en mängd forskningsverksamheter, alltifrån observationer och miljöövervakning till högteknologiska experiment i mark- och sjöterräng. Anläggningen erbjuder logi för besökande forskare, studenter och konferensdeltagare och har laboratorier, kontor, verkstäder, föreläsningssalar, växthus, försöksträdgårdar, lagerlokaler och flera meteorologiska stationer.

Coronapandemin har påverkat verksamheten i Abisko mycket markant även under 2022, men då i motsatt riktning mot under de senaste åren. Med den situation som rådde i världen valde sekretariatet att inte längre implementera smittskyddsprotokollet från 2020. Stationen var fullbokad under stora delar av fältsäsongen.

Besökare och forskningsprojekt

Under perioden juni–september utförs huvuddelen av fältarbetet vid Abisko naturvetenskapliga station. Forskningsstationen används normalt också för konferenser, fältkurser och vetenskapliga möten organiserade av såväl svenska som utländska universitet.

Nätverk

Abisko naturvetenskapliga station är en av totalt 68 forskningsstationer i EU-projektet International Network for Terrestrial Research and Monitoring in the Arctic (INTERACT), vilket ger forskare tillgång till forskningsstationer i Arktis. Tidigare år har 89 stationer varit medlemmar, men på grund av Rysslands invasion av Ukraina har de ryska stationernas medlemskap pausats. Under 2022 bereddes fyra projekt tillträde till Abisko naturvetenskapliga station genom INTERACT.

Abisko naturvetenskapliga station är värd för en av de sex svenska fältstationerna inom forskningsprogrammet Integrated Carbon Observation System (ICOS), som samlar in och tillhandahåller mätdata och information om växthusgaser. Under 2022 så genomförde vi de delar som krävdes för att ICOS-stationen i Stordalen skulle klassificeras ("godkännas") som en sådan utifrån ICOS-Europas senaste riktlinjer.

Abisko naturvetenskapliga station är en av nio forskningsstationer som ingår i stationsnätverket Swedish Infrastructure for Ecological and Limnological Science (SITES). Nätverket bildar en sammanhållen nationell resurs där forskare får tillgång till faciliteter för fältforskning över hela landet och till de ingående forskningsstationernas monitorings- och forskningsdata. Nätverket bygger på samfinansiering från Vetenskapsrådet

(VR) och de ingående forskningsstationernas huvudmän. Utöver det vanliga arbetet inom SITES präglades 2022 av förberedelser för nästa finansieringsperiod, 2023–2027. I stort innebär den endast en viss resursförstärkning för ANS. I ansökan till VR fanns två moduler med som inte antogs av VR: BioReact och TerraNet. Den förra berör biodiversitet och den senare handlar om långliggande fältförsök. Även om vi inte har möjlighet att påbörja nya egna aktiviteter inom dessa områden avser vi att försöka förmå relevanta forskare att länka sina data till SITES dataportal.

Observationer och monitorering

Vid Abisko naturvetenskapliga station bedrivs monitorering/miljöövervakning i form av mätningar av ett trettiotal klimatologiska parametrar som temperatur, nederbörd, vind- och lufttrycksförhållanden. Dessutom mäts förändringar av den fysiska, biologiska och kemiska miljön runt forskningsstationen. Vissa mätningar har pågått sedan 1913 och de långa mätserierna utgör en kunskapsbas av stor betydelse för dagens forskning. Under 2022 utsåg World Meteorological Organisation ANS till en "Centennial station", det vill säga en station som levererat kvalificerade väderdata i mer än 100 år.

Arbetet med bevarande och tillhandahållande av data har fortsatt under året. Uppgiften att bevara och tillhandahålla data beskrivs i avsnittet Planering av polarforskning, Tillhandahållande av forskningsdata. SITES dataportal har nu full funktion och data ligger öppet tillgängliga för forskare. Samarbetet med svensk nationell datatjänst (SND), en infrastruktur för forskningsdata vid Göteborgs universitet, har fortsatt under 2022.

Mätningar sker också på uppdrag av myndigheter som SMHI och Sveriges geologiska undersökning (SGU). Data från sådan uppdragsmonitorering finns tillgängliga vid respektive beställarmyndighet.

Bibliotek och bibliografi

I stationens bibliotek finns framför allt sådana vetenskapliga tidskrifter och publikationer som inte finns tillgängliga på internet. Resultat av forskning vid Abisko naturvetenskapliga station finns sammanställda i en tryckt bibliografi som sträcker sig fram till 1992, därefter finns årliga tillägg. I det Digitala Vetenskapliga Arkivet (DiVA) har sekretariatets databas anpassats så att vetenskapliga artiklar som publiceras utifrån arbete vid Abisko naturvetenskapliga station kan särskiljas. I den geografiska metadatabasen INTERACT/SITES-GIS finns fler än 2 400 projektbeskrivningar, från mitten av 1980-talet fram till 2020, i digitaliserad och sökbar form, allmänt tillgängliga på webbplatsen nordgis.org.

Resultatindikatorer för uppgifterna inom forskningsinfrastruktur

Polarforskningssekretariatet har ett internt delmål inom verksamheten som handlar om att skapa goda möjligheter för forskare att genomföra forskning i polarområden och i Abisko.

Några indikatorer för detta delmål är antal besökare och antal konferensdeltagare vid Abisko naturvetenskapliga station.

Antal forskningsprojekt vid stationen och deras fördelning över olika ämnesområden samt antal förfrågningar om monitoreringsdata är ytterligare resultatindikatorer.

Besökare vid Abisko naturvetenskapliga station 2020–2022

Gästade forskare, fältassistenter och studenter	2022	2021	2020
Antal besök	407	201	148
Antal unika personer	322 ¹	176 ²	116 ³
Antal persondygn	6 474	4 104	2 208

1) Totalt 322 unika personer, varav 156 män och 166 kvinnor (48 procent respektive 52 procent)

2) Totalt 176 unika personer, varav 84 män och 92 kvinnor (48 procent respektive 52 procent)

3) Totalt 116 unika personer, varav 68 män och 48 kvinnor (59 procent respektive 41 procent)

Konferensbesökare	2022	2021	2020
Antal grupper	20	6	3
Antal gäster	261 ¹	41 ²	22 ³
Antal persondygn	2 094	1007	658

1) Då åtta av grupperna helt eller delvis hade deltagare som verkade men inte bodde på stationen har vi otillräckligt underlag avseende könsfördelningen.

2) Då fyra av grupperna helt eller delvis hade deltagare som verkade men inte bodde på stationen har vi otillräckligt underlag avseende könsfördelningen.

3) 22 konferensgäster varav 10 män och 12 kvinnor (46 procent respektive 54 procent)

Antalet besökande forskare vid Abisko naturvetenskapliga station var mycket högre under 2022 än under 2020–2021, dels på grund av att restriktioner kring covid-pandemin tagits bort, dels att det fanns ett uppdämt behov av forskning i fält. När det gäller antalet konferensbesökare och studenter var det också fler än de två senaste åren av samma skäl.

Forskningsprojekt (ämnesvis) vid Abisko naturvetenskapliga station 2020–2022

Ämnesområde	2022		2021		2020	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Biogeokemi	23	30	16	25	9	21
Växtekologi	14	18	10	16	9	21
Naturgeografi	8	11	10	16	1	2
Zoökologi	4	5	1	2	2	5
Ekologi	14	18	16	25	13	31
Limnologi	4	5	2	3	3	7
Fjärranalys	1	1	0		0	
Övriga	8	11	9	14	5	12
Totalt	76		64		42	

Fördelningen av ämnesområden är förhållandevis stabil från år till år. De antalsmässigt största ämnesområdena biogeokemi, växtekologi och ekologi, utgör tillsammans cirka 66 procent av antalet forskningsprojekt under 2022. Antalet forskningsprojekt ökade kraftigt på grund av att restriktioner kring covid-19-pandemin tagits bort. 44 procent av projekten kom från lärosäten utanför Sverige – förra året var motsvarande siffra 39 procent.

Förfrågningar om monitoreringsdata vid Abisko naturvetenskapliga station 2020–2022

År	2022	2021	2020
Antal förfrågningar	61 ¹	68 ²	86 ³

¹Varav 29 kvinnor och 32 män.

²Varav 30 kvinnor och 38 män.

³Varav 34 kvinnor och 52 män.

Förfrågningar om att få ta del av dessa data låg lägre än tidigare år, sannolikt beroende på att forskare från och med 2021 kan ladda ner data från SITES dataportal (se nedan). Av de 61 förfrågningarna 2022 var 36 från Sverige (18 kvinnor, 18 män), 18 från resten av Europa (9 kvinnor, 9 män) och 7 från övriga världen (2 kvinnor, 5 män).

Nedladdningar från SITES dataportal av monitoreringsdata vid Abisko naturvetenskapliga station 2020–2022

År	2022	2021	2020
Antal nedladdningar	345	524	---

Från och med 2021 kan forskare ladda ner data från SITES dataportal. Varför antalet nedladdningar låg lägre under 2022 än under 2021 har vi ingen förklaring till.

Pandemieffekterna gör att resultatindikatorerna inte är jämförbara med de två åren innan.

Forskningsexpeditioner

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska när det gäller polarområdena organisera och genomföra forskningsexpeditioner.

Sekretariatets så kallade Polarforskningsprocess med temautlysningar anger inriktningen för kommande forskningsexpeditioner. En rådgivande grupp av nationella och internationella forskare deltar i utvärdering och prioritering av föreslagna teman och expeditioner. Ambitionen är att skapa förutsättningar för excellent forskning genom framförhållning, långsiktighet samt en tidtabell för expeditioner med Oden och för expeditioner till Antarktis. Fartygsbaserade forskningsexpeditioner genomförs också inom ramen för tjänsteexport med extern finansiering av internationella partners.

Genom stöd i mindre omfattning (SiMO) erbjuder Polarforskningssekretariatet stöd för att genomföra projekt eller delar av projekt, som inte kräver så lång tid för förberedelse eller en stor budget. SiMO redovisas under posten för ”övriga”.

Kostnader för forskningsexpeditioner 2020–2022

Forskningsexpedition	2022	2021	2020	Summa
Arktis (SWEDARCTIC)				
ARTofMELT 2023	451			451
SAS 2021	221	35 979		36 200
SWEDARCTIC, övriga	19	7	16	42
SAS 2020 (inställd)			2 105	2 105
Arctic Council Anniversary Expedition - inställd		219	4 052	4 271
Ryder 2019			7	7
MOSAIC Science			6 999	6 999
Antarktis (SWEDARP)				
DML Logistikexpedition 2022/23	2 621			2 621
DML 2021/22	2 649	6 427		9 076
Övriga, SiMO	28	49	81	158
DML Logistikexpedition 2019/20			3 443	3 443
DML Byggforskning 2019/20			3	3
Tjänsteexport	17 626 ¹	51 946 ¹	1 573 ²	
Summa	23 615	94 628	18 279	

Från och med årsredovisning 2022 redovisas kostnader för expeditioner samlat i denna tabell, i tidigare årsredovisningar var dessa uppgifter uppdelade i årsvisa tabeller för SWEDARP respektive SWEDARCTIC.

1 Avser ArcOP 2022.

2 Avser Mosaic Supply 2020 samt ArcOP 2022.

SWEDARP (Antarktis) 2021/22 samt 2022/23

Dronning Maud Land, DML, 2021/22

Under säsongen 2021/22 genomförde sekretariatet en Antarktisexpedition till forskningsstationen Wasa som innehöll både forskningsprojekt och logistik/underhåll.

Forskningsprojekt 1, MAGIC-DML, var en fortsättning på expeditionerna 2016/17 och 2018/19. Projektet studerar variation i tjocklek hos inlandsisen. Denna säsong avsåg man att dels besöka nunatakter väster om Wasa, dels knyta ihop de två tidigare studierna som berör ett område mellan Borgmassivet och Svea. Forskningsprojekt 2, Radarpenetrering och återspridning från snö och is avsåg att skapa "ground truthing" för satellitburen snöradar, för att via satellitbilder kunna studera processer i snö. Arbetet skedde runt Wasa och mellan Wasa och Svea. Logistikarbeten vid Wasa och Svea omfattade bland annat byggnation av garage, reparation av el- och gasledningar, löpande underhåll samt stöd åt forskningsprojekten.

Medan deltagarna i forskningsprojektet MAGIC-DML satt i karantän i Kapstaden smittades en i gruppen av covid-19. Ihållande dåligt väder omöjliggjorde också flygningar under en längre period. I slutänden beslutade sekretariatets ledning, med stöd av medicinskt ansvariga läkare, att avbryta expeditionen för denna grupp. Vid tidpunkten var det inte känt hur allvarlig sjukdom den nya omikronvarianten av viruset kunde ge. Även logistikarbetena drabbades då vissa delar saknades i det levererade materialet, samt genom den långa perioden av ihållande dåligt väder. Det beslutades att MAGIC-DML-forskningsprojektet ska genomföras under 2023/24, medan expeditionen 2022/23 ska omfatta de logistikarbeten som inte kunde genomföras förra säsongen.

Dronning Maud Land, DML, 2022/23

Under säsongen 2022/23 genomför sekretariatet en begränsad expedition till forskningsstationen Wasa i Dronning Maud Land, Antarktis. Målen är logistik- och underhåll samt förberedelser inför forskningsprojekt 2023/24. Expeditionen är pågående och kommer att redovisas närmare i årsredovisning 2023.

SWEDARCTIC (Arktis) 2022

Ingen expedition har genomförts till Arktis under 2022.

Uppdragsverksamhet/tjänsteexport

På grund av förändrad bedömning av säkerhetsläget, efter Rysslands invasion av Ukraina, avbröts planeringen av expeditionen ArcOP 2022 efter beslut av uppdragsgivaren, European Consortium of Ocean Research Drilling (ECORD). Detta var en mycket omfattande borrexpedition som skulle ta upp sedimentkärnor på Lomonosovryggen nära Nordpolen. Målet för expeditionen var att få upp sediment från 900 meters djup och på så vis få en klimathistorisk tillbakablick.

För att genomföra expeditionen skulle tre fartyg användas och sekretariatet hade anlitat en underleverantör (Service Provider) för uppdraget, som kontrakterade två av fartygen (ett norskt borrhafartyg och en rysk isbrytare). Sekretariatet skulle chartra isbrytaren Oden

för att sköta isbrytningen samt för att tillsammans med den andra isbrytaren skydda borrhartyget från att träffas av drivande is.

Kostnaderna för ArcOP 2022 avser såväl sekretariatets egna upparbetade kostnader som ersättning till Service Provider för avbrutet kontrakt, enligt framförhandlat förlikningsavtal. Uppdragsgivaren ECORD har ersatt sekretariatet för kostnaderna. Årets resultat (-1 408 tkr) avser främst valutaeffekter. I dagsläget kvarstår dock ett eventuellt anspråk från Service Provider som exkluderades i förlikningsavtalet. Detta på grund av att en fordran från Service Providerns underleverantör inte är bekräftad och känd till belopp. Det eventuella anspråket bedöms inte innebära någon finansiell risk för sekretariatet eftersom ECORD har förbundit sig att ersätta även detta anspråk ifall det blir aktuellt.

Tjänsteexport – intäkter och kostnader 2020–2022 (tkr)

Expedition	2022		2021		2020	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Oden, gemensam						3
Northwest Passage Project 2019						3
Mosaic Supply 2020						626
ArcOP 2022	15 831	17 239	51 502	51 502	638	638
Totalt	15 831	17 239	51 502	51 502	638	1 270
Årets resultat	-1 408		0		-632	
Akkumulerat	+2 355		+ 3 762		+ 3 762	

Resultatindikatorer för forskningsexpeditioner

När det gäller sekretariatets uppgift att organisera och genomföra expeditioner i polarområdena och det interna delmålet om att ”skapa goda möjligheter för forskare att genomföra forskning i polarområden” så är uppföljning av antal deltagare i sekretariatets expeditioner en relevant resultatindikator.

Antal deltagare genomförda expeditioner

SWEDARP (Antarktis) 2021/22								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Samarbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
DML 2021/22	Logistikresa	Antarktis	Wasa	Sverige	Tyskland, Finland	0	5	5
DML 21/22	Paleoklimatologi*	Antarktis	Wasa	Sverige		1*	3*	4*
DML 21/22	Processer i snö	Antarktis	Wasa	Sverige		1	3	4
Summa						2	11	13

*) Expeditionen avbröts i denna del och planeras återupptas säsongen 23/24.

DML 2022/23 slutredovisas i nästa årsredovisning.

SWEDARP (Antarktis) 2020/21								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Samarbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
DML 2020/21	Ingen expedition aktuell under säsongen					0	0	0
Summa								

SWEDARP (Antarktis) 2019/20								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Samarbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
DML 2019/20	Logistikresa	Antarktis	Wasa	Sverige	Tyskland, Finland	0	4	4
DML 2019/20	Byggforskning	Antarktis	Wasa	Sverige		0	1	1
DML 2019/20	Besöksresa	Antarktis	Wasa	Sverige		2	1	3
CHAQ	Kulturarvsvforskning	Antarktis	-	Argentina	Argentina	2	3	5
Summa						4	9	13

SWEDARCTIC (Arktis) 2022								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Samarbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
	Ingen expedition genomfördes				-	-	-	-

SWEDARCTIC (Arktis) 2021								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Samarbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
SAS 2021	Biologi/kemi	Arktiska Oceanen	Oden	Polarforskningssekretariatet	-	19*	19	38*/39
				<i>Inklusive crew + staff</i>		25	50	75

*Bara forskare, utan lärare. Med lärare 20 kvinnor, totalt 39.

SWEDARCTIC (Arktis) 2020								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Samarbete	Antal deltagare ¹⁾		
						K	M	Totalt
MOSAIC Science	Multidisciplinär, arktiska klimatet	Arktiska Oceanen	Polarstern	Tyskland	Internationellt, Sverige med flera	4	5	9
Summa						4	5	9

¹⁾ Antalet deltagare avser de svenska forskarplatser som Polarforskningssekretariatet erbjudit genom samarbete med tyska Alfred Wegenerinstitutet.

Pandemin påverkade forskningsprojekten under Antarktissäsongen 2021/22 negativt, då ett av projekten tvingades avbryta under karantän i Sydafrika. Det andra forskningsprojektet kunde dock genomföras framgångsrikt.

År 2022 blev expeditionen ArcOP 2022 inställd på grund av följderna av Rysslands invasion i Ukraina, därav inga deltagare på Arktisexpeditioner detta år.

Effekter av pandemin syns också tydligt i deltagarantalen för Arktissäsongen sommaren 2020 och Antarktissäsongen 2020/21 då inga expeditioner kunde genomföras som planerat på grund av medicinska risker vid eventuell coronasmitta.

Sammantaget bedöms måluppfyllnaden avseende ”goda möjligheter för svenska forskare att genomföra forskning i polarområden” som varierande de senaste åren och kraftigt påverkad till det sämre av yttre omständigheter.

Internationellt samarbete

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska följa, främja och bistå med nödvändig expertis vid internationella förhandlingar, internationellt samarbete och inom Europeiska unionen.

Arktis

Polarforskningssekretariatet är medlem i Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System (SIOS). Samarbetet inom SIOS syftar till att åstadkomma långtidsobservationer samt ökad tillgänglighet av data och infrastruktur för forskare med intresse för Svalbard. Sekretariatet deltog i General Assembly under april och november. Stockholms universitet och Uppsala universitet bidrar till SIOS ”kärndata” via sekretariatets medlemskap, det vill säga öppna forskningsdata som är viktiga för Svalbards jordobservationer.

Sustaining Arctic Observing Networks (SAON) är ett initiativ som stödjer tillgång till fria, öppna och högkvalitativa data som möjliggör arktiska och globala tjänster och bidrar till samhällsnytta. Nätverket ligger under Arktiska rådet och arbetet i SAON har under år 2022 varit vilande på grund av Rysslands invasion av Ukraina.

Antarktis

Under året har Polarforskningssekretariatet varit aktivt i det nationella, mellanstatliga och mellanvetenskapliga samarbetet i Antarktis. Polarforskningssekretariatet har under hösten besökt Norsk Polarinstitut (NPI) i Tromsø, det brittiska forskningsfartyget Sir David Attenborough samt tyska Alfred Wegener Institutet (AWI) i Bremen för att ytterligare utveckla samarbetet mellan länderna – främst under expeditioner i Antarktis men även i Arktis.

Sverige är konsultativ medlem av Antarktisfördraget och Polarforskningssekretariatet bistår UD som företrädare Sverige på det årliga mötet Antarctic Treaty Consultative Meeting (ATCM). Parallellt med ATCM möts även Committee for Environmental

Protection (CEP). CEP är rådgivande i miljöfrågor till parterna vid ATCM och utformar rekommendationer i samband med tillämpning av Antarktisfördraget och dess bilagor. Till årets möte i Berlin hade Argentina tillsammans med Sverige lämnat in rapporten "Current situation of the impact of climate change on the Sweden Refuge on Snow Hill Island (HSM No. 38)" som handlar om bevarandet av den svenska vinterstationen på ön Snow Hill som upprättades av Otto Nordenskiöld 1902.

Svenska forskningsstationen Wasa och den närliggande finska forskningsstation Aboa utgör den så kallade Nordenskiöldbasen. Under året har sekretariatet fortsatt utveckla samarbetet med FINNARP (Finlands program för forskning i Antarktis) när det gäller logistik, miljö och forskningsplanering av DML-expeditionerna inom det svenska Antarktisprogrammet SWEDARP för åren 2022–2023.

Polarforskningssekretariatet är medlem i The Southern Ocean Observing System (SOOS) som arbetar för att underlätta och sprida datainsamling från Södra oceanen. Flertalet svenska polarforskare är aktiva inom SOOS och ett svenskt nätverk är etablerat. Sekretariatet deltog i Southern Ocean Research Mini-symposium arrangerat av Göteborgs universitet för att stärka den svenska närvaron i den Södra oceanen.

Samarbeten inom EU

EU:s roll i skapandet av en hållbar utveckling och finansiering av innovation i Arktis har stadigt ökat.

Polarforskningssekretariatet har deltagit i dialoger mellan EU och forskarsamhället i Sverige och internationellt, till exempel via de samverkans- och koordineringsprojekt som sekretariatet är partner till. Till dessa hör Arctic Research Icebreaker Consortium for Europe (ARICE), EU-PolarNet, INTERACT samt European Polar Board (EPB).

ARICE som leds av Alfred Wegenerinstitutet (AWI) syftar till att optimera insamlandet av data från polarområden genom att koordinera internationella isgående forskningsfartyg och tillgängliggöra forskningsplatser på fartygen. Sekretariatet är aktiv i projektet och har under året arbetat med hur projektet ska tas vidare efter december 2023 när projektet slutar.

Sekretariatet är medlem i ett projekt, EU-PolarNet2 som efterträder stöd- och koordinationsprojektet EU-PolarNet som startade i oktober 2020 och leds av AWI. Projektet syftar till att skapa ett European Polar Coordination Office. Arbetet under 2022 har inkluderat deltagande i möten inom arbetspaketet samt General Assembly som alla hållits online.

Polarforskningssekretariatet är även aktiva inom European Polar Board (EPB) som arbetar för strategisk planering för europeisk polarforskning. General Assembly hölls i år under april och oktober.

Miljö

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska främja ökad förståelse och förbättrat skydd för miljön. Myndigheten fullgör också uppgifter enligt lagen (2006:924) om Antarktis och förordningen (2006:1111) om Antarktis.

Miljöarbete

Polarforskningssekretariatet arbetar med att främja ökad förståelse för skydd för miljön genom extern kommunikation, samt genom myndighetens infrastrukturstöd till forskning. Merparten av den forskning som bedrivs med hjälp av myndighetens infrastruktur, både vid Abisko naturvetenskapliga station och under expeditioner, är relaterad till miljö och klimat. Sekretariatet utför även observationer inom klimat och miljö som finns tillgängliga som öppna data. För mer information se avsnittet ”Tillhandahållande av forskningsdata och arbetet med DAU och SND”.

Myndigheten har under året arbetat med att ta fram ett nytt miljömål för tjänsteresor samt ta fram svar för den uppgift som kom i myndighetens regleringsbrev. Vidare har myndigheten rapporterat in elanvändningen enligt det regeringsuppdrag som kom under året. I övrigt hänvisas till miljöledningsrapport 2022 som redovisas i särskild ordning till regeringen.

Verksamheten i Antarktis regleras ur miljösynpunkt genom lagen (2006:924) om Antarktis, förordningen (2006:1111) om Antarktis och internationella överenskommelser som ingår i Antarktisfördraget. Parterna i Antarktisfördraget har kommit överens om informationsutbyte och myndigheten lämnar därför årligen information om svenska aktiviteter i Antarktis.

Polarforskningssekretariatet har genomfört utbildning inom miljöskydd till expeditorsdeltagare som åker till Antarktis med hjälp av sekretariatet samt, i egenskap av expertmyndighet, bistått Utrikesdepartementet i frågor gällande Antarktis.

Tillstånd att vistas i Antarktis

Utfärdade tillstånd att vistas i Antarktis		2022	2021	2020
Forskning¹	Antal tillstånd	1	1	2
	Antal personer	5	13	2
Övriga²	Antal tillstånd	0	1	0
	Antal personer	0	2	0
Totalt	Antal tillstånd	1	2	2
	Antal personer	5³	15⁴	2⁵

1) Kategorin forskning omfattar forskare och tekniker/logistiker inom SWEDARP.

2) Kategorin övriga omfattar turister samt annan vistelse som inte är relaterad till forskning.

3) Varav 4 män och 1 kvinna

4) Varav 12 män och 3 kvinnor

5) Varav 0 män och 2 kvinnor

Polarforskningssekretariatet prövar frågor om tillstånd för vistelse eller verksamhet i Antarktis och utövar tillsyn i enlighet med lagen om Antarktis och förordningen om Antarktis. Tillståndsprövningen fokuserar på att bedöma den planerade aktivitetens miljöpåverkan. Under 2022 utfärdades ett tillstånd vilket rörde forskningsaktivitet för fem personer.

Resultatindikatorer för miljö

Polarforskningssekretariatet har inlett ett utvecklingsarbete för miljöarbetet och eventuell miljöcertifiering där mål och resultatindikatorer kommer att ingå. Några indikatorer finns därför inte att redovisa 2022. I övrigt hänvisas till miljöledningsrapport 2022 som redovisas i särskild ordning till regeringen.

Kommunikation

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska ansvara för kommunikation om expeditionsverksamhet och forskning.

Polarforskning, forskningsexpeditioner och myndighetens verksamhet presenteras genom olika kommunikationskanaler, till exempel webbplatser, sociala medier, nyhetsbrev och pressmeddelanden. Målgrupperna är främst forskare och allmänheten.

Webbplatser

Webbplatsen polar.se, inklusive undersidor, hade 110 602 unika sidvisningar under 2022, en minskning med 22 procent jämfört med 2021. En möjlig förklaring till minskningen är att ingen expedition genomfördes med isbrytaren Oden under året. Den mest besökta sidan var nyheten om utlysning av konstnärsplats på expeditionen ARTofMELT med 4 127 unika visningar, följt av Lättläst – Om Antarktis med 3 654 unika visningar.

Sekretariatet har fortsatt arbetet med att samla all kommunikation under polar.se, gentemot tidigare när myndigheten arbetade med en rad nischade webbplatser under olika domäner. Under 2022 lanserades därför en ny version av den så kallade expeditionswebben under polar.se som endast nås med en personlig inloggning. Expeditionswebben riktar sig mot polarforskare som deltar i sekretariatets expeditioner. Där publiceras all information som en deltagare behöver ta del av – och agera på – inför, under och efter en expedition. Genom att integrera expeditionswebben på polar.se skapades en kostnadseffektiv, driftsäker och användarvänlig lösning. Två av målen var att skapa en bättre struktur och att införliva expeditionswebben i sekretariatets grafiska profil så att myndighetens varumärke tydligt kommuniceras under expeditionens alla faser.

Sociala medier

På Polarforskningssekretariatets Facebooksida delas bland annat inlägg från polar.se, externa nyhetsartiklar med svenska polarforskare eller andra nyheter som kan intressera allmänheten.

Twitterflödet på @polarforskning har ett forskningsfokus och nyttjas till exempel för att dela utlysningar, inlägg från polar.se, externa nyhetsartiklar med svenska polarforskare och deras inlägg på Twitter. Det är även en kanal för att kommunicera svensk polarforskning till internationella följare.

Polarforskningssekretariatets konto på Instagram används främst för att dela egna bilder från verksamheten samt bilder som forskare tagit under expeditioner.

Myndigheten har en daglig omvärldsbevakning för att fånga upp aktuella händelser som kan intressera forskare och allmänhet och som kan kommuniceras i Polarforskningssekretariatets sociala medier.

Polar Researchers in Sweden

Den publika listan över polarforskare verksamma i Sverige fortsätter att växa. Vid årets slut hade 125 forskare registrerat sig. Listan visar upp bredden av svensk polarforskning och det går att söka på lärosäte, forskningsområde, geografiskt område eller fri text. Många forskare har även valt att länka till sin profilsida vid respektive universitet. Till Polar Researchers in Sweden kan polarforskare som är verksamma vid ett svenskt lärosäte eller myndighet ansluta sig, och vars forskning relaterar till Arktis, Antarktis, Södra oceanen eller tredje polen. Genom listan visas även vilka mål i Agenda 2030 som respektive forskare bidrar till, en bild med statistik finns på polar.se.

Listan fyller ett viktigt syfte gällande nätverkande, att forskarna ska kunna hitta varandra. Den är även ett viktigt verktyg för Polarforskningssekretariatet för att nå ut med både bred och riktad information till forskare, till exempel om workshops och utlysningar. Ett nyhetsbrev med grafisk profil infördes under året och skickas ut regelbundet. Det bygger på samma plattform som för det andra nyhetsbrevet, Polarnytt.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevet Polarnytt, som tidigare vände sig till både forskare och allmänhet, koncentrerar sig nu på den senare målgruppen. Det beror på att det under 2022 startades ett nyhetsbrev relaterat till Polar Researchers in Sweden (beskrivet i avsnittet ovan) som riktar sig till forskare.

Genom att arbeta med två olika nyhetsbrev kan innehållet renodlas för att passa de olika mottagarna bättre. Polarnytt innehåller ofta utdrag från nyhetstexter, främst expeditionsrelaterade. Syftet är att informera om vår verksamhet och den forskning som sekretariatet möjliggör. Under 2022 skickades fyra Polarnytt ut. Vid årets slut hade nyhetsbrevet 870 prenumeranter.

Nyhetsbrevet Polar Researchers in Sweden skickas ut till alla som har registrerat sig i forskarlistan. Nyhetsbrevet fokuserar på information om utlysningar, konferenser med mera. Under 2022 skickades fem nyhetsbrev ut. Vid årets slut hade nyhetsbrevet 131 prenumeranter.

Press och media

Under året har två pressinbjudningar gjorts – till konferensen Polarforum i Lund samt invigningen av Centennial Observing Station i Abisko. Vid båda tillfällena närvarade lokalmedia.

Media hör regelbundet av sig till Polarforskningssekretariatet. Under året besvarade kommunikatörerna 14 förfrågningar, varav sex från internationell media. Många förfrågningar går direkt till andra anställda på sekretariatet och saknas därför i statistiken. Under året har förfrågningarna bland annat handlat om önskemål att besöka isbrytaren Oden och Abisko naturvetenskapliga station, deltagande i expeditioner och hjälp att hitta experter i olika frågor.

Konstnärsprogram

Polarforskningssekretariatet har sedan 1988 erbjudit konstnärer att delta i forskningsexpeditioner till polartrakterna. Under åren har 36 konstnärer deltagit i ett 20-tal expeditioner, främst med isbrytaren Oden. Senast en konstnär deltog var 2016. I slutet av 2022 utlyste myndigheten en konstnärsplats på isbrytaren Oden inför expeditionen ARTofMELT som genomförs maj till juni 2023.

Expedition Konst

För att låta allmänheten ta del av den konst som skapats inom konstnärsprogrammet sökte Polarforskningsresultatet ett samarbete med Prins Eugens Waldemarsudde i Stockholm. Resultatet blev utställningen Expedition Konst som öppnade den 30 oktober 2021 och avslutades den 20 mars 2022.

I utställningen deltog nio framstående samtidskonstnärer: Bigert & Bergström, Josef Bull, Dascha Esselius, Svenerik Jakobsson, Lars Lerin, Hanna Ljungh, Johan Petterson och Sigrid Sandström. Utställningen belyser frågeställningar i skärningspunkten mellan konst och vetenskap och presenteras i form av måleri, grafik, fotografier, skulpturala objekt, ljusinstallationer och filmiska verk. Utställningen kompletterades av programaktiviteter och en publikation.

Expedition Konst fick positiva recensioner i media, bland annat av Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Under 2022 kontaktades 18 konsthallar över hela landet med en förfrågan om att visa Expedition Konst. Flera av dessa har visat intresse för utställningen.

Event

Under 2022 organiserade myndigheten två större event – invigningen av Abisko Centennial Observing Station och Polarforum i Lund – samt var medarrangör för Öppet fartyg i Stockholm.

Abisko Centennial Observing Station

Under 2021 utsåg den Världsmeteorologiska organisationen WMO, Abisko naturvetenskapliga station till en Centennial Observing Station. Det är en utmärkelse som ges till stationer med hundra år av meteorologiska mätningar. Våren 2022

anordnades därför en invigning i Abisko tillsammans med SMHI, vars generaldirektör klippte bandet tillsammans med Katarina Gårdfeldt.

Programmet innehöll föreläsningar från sekretariatet, svenska klimatforskare vid Lunds och Stockholms universitet samt den sameby där Abisko naturvetenskapliga station är belägen. De drygt 35 deltagarna utgjordes av lokalmedia, medarbetare från sekretariatet, Institutet för Rymdfysik och forskare från Stockholms universitet, Umeå universitet och University of New Hampshire.

Polarforum

I år genomfördes sekretariatets konferens Polarforum i samarbete med Lunds universitet. Av de 69 anmälda deltog 54 på plats i Lund i Skissernas museum den 17 november och många följde också eventet online. Syftet med konferensen är att skapa en tvärvetenskaplig kontaktyta mellan forskare. Bland deltagarna fanns både landbaserade och marina forskare från Uppsala universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linneuniversitetet, Durham University och University of Copenhagen. Nytt för i år var att konferensen hölls helt på engelska för att inkludera fler.

Programmet var indelat i ett antal sessioner med presentationer från sekretariatet, forskare och andra organisationer. Formas och Vetenskapsrådet pratade om kommande utlysningar. Under rubriken forskningshöjdpunkter fick deltagarna både höra om den senaste mammutforskningen, tinande permafrost och Antarktis smältande glaciärer. I år fokuserade sekretariatet extra på framtidens polarforskare och därför presenterade även sex doktorander kort sin forskning. Konferensen avslutades med en "speed dating" i syfte att stimulera möten mellan forskare.

Vid årets Polarforum genomfördes ett socialt event kvällen innan konferensen. I detta deltog 31 av 48 anmälda personer.

Öppet fartyg

Polarforskningssekretariatet var under 2022 medarrangör till eventet Öppet fartyg. Den 9 juni hade forskningsfartygen Svea, Skagerack och Ocean Surveyor ankrat upp utanför Fotografiska museet i Stadsgårdshamnen i Stockholm. Kronprinsessan Victoria deltog och programmet bjöd på föreläsningar och fartygsvisningar. Martin Jakobsson, professor vid Stockholms universitet, berättade om vikten av ett polarklassat forskningsfartyg.

Bland de inbjudna gästerna fanns politiker, finansiärer, näringslivsrepresentanter med flera. Syftet var att belysa marin svensk forskning och miljöövervakning och varför en modern och samarbetsinriktad fartygsflotta behövs. Öppet fartyg var ett samarbete mellan SMHI, Sveriges geologiska undersökning, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Polarforskningssekretariatet.

Resultatindikatorer för kommunikation

Ett av Polarforskningssekretariatets interna delmål, utifrån våra instruktionsenliga uppgifter inom kommunikation, är att det ska vara "god kunskap i forskarvärlden och samhället om expeditonsverksamhet och svensk polarforskning". Några indikatorer som

identifierats som relevanta för att utvärdera detta mål är utvecklingen av antal följare i sociala medier, antal mottagare av nyhetsbrevet Polarnytt, besökare på vår webb (polar.se) och intresset från media.

Sociala medier, webb, nyhetsbrev, media	2022	2021	2020
Antal följare på Twitter	2 581	2 517	2 399
Antal följare på Facebook	1 596	1 502	1 258
Antal följare på Instagram	1 269	1 095	657
Antal följare på LinkedIn	1 069	914	ej info
Antal prenumeranter på nyhetsbrevet Polarnytt	870	819	865
Antal nyhetsartiklar på polar.se	26	50	36
Antal unika sidvisningar på polar.se	110 602	133 662	41 225
Antal förfrågningar från media	14	20	25

Antal följare på sociala medier uppvisar en ökning under 2022. Myndighetens utlysning för konstnärspåbuds ombord på isbrytaren Oden 2023 var den nyhet som fick bäst genomslag i sociala medier och på polar.se. Vid årets slut hade inlägget 335 kommentarer och 303 delningar på Facebook.

Under 2022 inkom färre förfrågningar från media än åren innan, men eftersom förfrågningar ibland går direkt till andra anställda än kommunikatörerna så saknas dessa i statistiken. Unika sidvisningar på polar.se samt publicerade nyheter på webbplatsen har minskat sedan 2021 vilket bland annat antas bero på att ingen expedition med isbrytaren Oden genomfördes under året.

Jämställdhet

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska när det gäller polarområdena främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom forskning.

Det är vetenskaplig excellens som är styrande vid antaganden av teman och projekt som ska få tillgång till sekretariatets infrastruktur och stöd. Det som sekretariatet främst ser som möjligt att påverka för att främja jämställdhet inom polarforskning är att skapa goda förutsättningar för såväl manliga som kvinnliga forskare i de verksamheter som vi anordnar. Jämställdhetsarbetet är integrerat i verksamheterna och ingår i det löpande arbetet inom respektive område.

Vid Abisko naturvetenskapliga station tar sig detta bland annat uttryck genom att vi fortsätter göra det enkelt för föräldrar, särskilt ensamstående, att ha med (små) barn till stationen. Andra exempel på detta är att sträva efter jämn könsfördelning över de som kommer till tals inom vårt verksamhetsområde, såsom extern kommunikation och events, samt jämn könsfördelning i externa grupper inklusive rådgivande vetenskapliga grupper, som SAGA.

Vid antaganden av forskningsprojekt ombord Oden ställer vi frågor kring jämställdhet inom projekten. När projekten kommer ombord för att arbeta under forskningsexpeditioner försöker vi erbjuda en så jämlik miljö som möjligt. Vi betonar vikten vid att alla har stor respekt för varandra då vi arbetar och lever trångt på en liten yta under en längre tid.

Polarforskningssekretariatet använder könsuppdelad statistik för uppföljning av verksamheten där så är möjligt, exempel på detta återfinns under avsnittet Forskningsinfrastruktur ovan vad gäller besökare vid Abisko naturvetenskapliga station, under avsnittet Forskningsexpeditioner avseende deltagare vid expeditioner samt under avsnittet Miljö avseende utfärdade tillstånd att vistas i Antarktis.

När det gäller de senaste årens statistik över besökare vid Abisko naturvetenskapliga station så har könsfördelningen varit relativt jämn. Även forskningsexpeditionen SAS 2021 hade en jämn könsfördelning bland deltagande forskare. Statistiken kan dock variera enstaka år så slutsatser kan ännu inte dras. Utfallet i statistiken är dessutom till stor del en spegling av verkligheten på universiteten, och dess könsfördelning, som Polarforskningssekretariatet har små möjligheter att påverka.

Kompetensförsörjning

För att säkerställa att Polarforskningssekretariatet har rätt kompetens för sitt uppdrag uppdateras en bemanningsplan kontinuerligt utifrån en samlad bedömning av verksamhetens behov och personalens kompetens. Personalens kompetens finns inom ledning, teknik, it, kommunikation och naturvetenskapliga ämnen samt ekonomi, personal och administration. Antalet årsarbetskrafter uppgick till 28 stycken (14 kvinnor och 14 män), vilket är en minskning jämfört med 2021 då antalet årsarbetskrafter uppgick till 30.

Personalförändringar 2020–2022 (antal)

Personal	2022	2021	2020
Slutat tillsvidareanställning	3 ¹	2	0
Helt eller delvis tjänstledig	2 ²	1	1

1) Varav 3 kvinnor 2) Varav 2 kvinnor

Polarforskningssekretariatet har under året rekryterat en registrator till enheten för verksamhetsstöd och en systemtekniker IT till enheten för fartygsbaserat forskningsstöd, varav den senare påbörjar sin anställning 2023. Säsongsanställningar och ett flertal kortare visstidsanställningar har förekommit, framför allt vid Abisko naturvetenskapliga station (lokalvårdare).

Medarbetare har även fått individuell fortbildning och kompetensutveckling. Under 2022 har medarbetare exempelvis deltagit i utbildning diarieföring, sociala medier i teori och praktik samt Wilderness First Aid.

Bilaga 1 Kostnader för expeditioner 2020–2022

SWEDARP

Kostnader SWEDARP 2019/20–2021/22 (tkr)

SWEDARP 2021/22	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
DML 2021/22	2 649	6 427				9 076
Summa	2 649	6 427				9 076

SWEDARP 2020/21	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
SWEDARP Övriga		49				49
Summa		49				49

SWEDARP 2019/20	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
Dronning Maud Land DML 2019/20			3 443	2 014		5 457
SWEDARP Byggforskning 2019/20			3	23		26
SWEDARP Övriga			81	243		324
Summa			3 527	2 280		5 807

SWEDARCTIC

Kostnader SWEDARCTIC 2020–2022 (tkr)

SWEDARCTIC 2022	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
SWEDARCTIC 2022, övriga	19					19
Summa	19					19

SWEDARCTIC 2021	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
SAS 2021	221	35 979 ¹				36 200
Arctic Council Anniversary 2021 (inställd)		219	4 052			4 271
SWEDARCTIC 2021, övriga		7				7
Summa	221	36 205	4 052			40 478

1) Kostnader som finansierats inom ARICE (EU-projekt) är exkluderade, ca 7,7 MSEK.

SWEDARCTIC 2020	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
MOSAIC Science			6 999	2 175		9 174
SAS 2020 (inställd)			2 105	795		2 900
SWEDARCTIC 2020, övriga			16			16
Summa			9 120	2 970		12 090

Bilaga 2 Verksamhetens intäkter per prestation

Verksamhetens intäkter per prestation 2020–2022 (tkr)

Prestation	2022	Varav anslag 2022	2021	Varav anslag 2021	2020
Planering av polarforskning	3 246	3 246	2 695	2 695	2 502
Forskningsinfrastruktur	17 070	12 965	13 538	11 059	14 534
Forskningsexpeditioner	20 814	4 982	91 514	25 197	21 171
Internationellt samarbete	814	814	788	788	1 318
Miljö	256	256	409	409	520
Jämställdhet	0	0	0	0	0
Kommunikation	1 950	1 950	2 466	2 465	1 936
Externa projekt och program	6 881	3 798	10 542	82	2 853
Gemensamt	12 755	11 934	14 045	14 014	9 509
Totala intäkter	63 785	39 944	135 997	56 708	54 343

Tabellen avser redovisning av intäkter enligt FÅB 3 Kap. 2§. Intäkter av anslag har i tabellen fördelats till de prestationer som anslagsavräkning har skett för. Från 2021 har tabellen kompletterats med fördelad anslagsintäkt per prestation specificerat.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	39 944	56 708
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	19 348	61 585
Intäkter av bidrag	3	3 691	17 663
Finansiella intäkter	4	801	41
Summa		63 785	135 997
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-28 964	-31 663
Kostnader för lokaler		-4 141	-3 450
Övriga driftkostnader	6	-28 595	-98 251
Finansiella kostnader	7	-137	-23
Avskrivningar och nedskrivningar		-3 355	-2 611
Summa		-65 193	-135 997
Verksamhetsutfall		-1 408	0
Årets kapitalförändring	8	-1 408	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	9	0	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	1 184	1 425
Maskiner, inventarier, installationer med mera	11	11 603	8 932
Pågående nyanläggningar	12	0	293
Summa		12 787	10 650
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		629	240
Fordringar hos andra myndigheter	13	718	10 814
Övriga kortfristiga fordringar	14	1	0
Summa		1 348	11 054
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	916	1 944
Upplupna bidragsintäkter	16	308	0
Summa		1 224	1 944
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	17	-57 692	-31 273
Summa		-57 692	-31 273
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	18	107 102	95 602
Kassa och bank		3	2
Summa		107 105	95 603
SUMMA TILLGÅNGAR		64 772	87 978

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	19		
Balanserad kapitalförändring		3 762	3 762
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	8	-1 408	0
Summa		2 355	3 762
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	630	205
Summa		630	205
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	12 787	10 591
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	2 058	27 202
Leverantörsskulder		1 411	956
Övriga kortfristiga skulder	23	442	848
Summa		16 698	39 597
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	3 704	4 746
Oförbrukade bidrag	25	41 302	34 648
Övriga förutbetalda intäkter	26	84	5 020
Summa		45 089	44 414
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		64 772	87 978

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not					
Uo 16 3:8 Ramanslag Polarforskningssekretariatet ap.1 Polarforskningssekretariatet	27	31 273	66 363	97 636	-39 944	57 692
Summa		31 273	66 363	97 636	-39 944	57 692

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av avrundningar kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Polarforskningssekretariatets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari.
Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Polarforskningssekretariatet ingick i januari 2021 ett avtal om samordning och genomförande av ArcOP, en större arktisk marin forskningsexpedition år 2022 på uppdrag av European Consortium for Ocean Research Drilling (ECORD).

På grund av förändrad bedömning av säkerhetsläget, efter Rysslands invasion av Ukraina, avbröts planeringen av expeditionen ArcOP 2022 efter beslut av uppdragsgivaren ECORD.

Det finns ett eventuellt kvarstående anspråk från sekretariatets Service Provider (underleverantör) avseende kostnad för att avbryta ingånget kontrakt för den inställda expeditionen ArcOP. Det eventuella anspråket är inte bekräftat eller känt till belopp och bedöms inte innebära någon finansiell risk för sekretariatet eftersom uppdragsgivaren ECORD har förbundit sig att ersätta kostnaden om den blir aktuell.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas tillgångar som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod och avskrivningen under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Polarforskningssekretariatet tillämpar olika avskrivningstider för anläggningstillgångar inom Sverige respektive de som används inom expeditionsverksamheten. De anläggningstillgångar som används i Arktis och i Antarktis har generellt kortare livslängd än motsvarande anläggningstillgångar som används i Sverige.

Tillämpade avskrivningstider i Sverige

3 år

Datorer och kringutrustning
Elektriska apparater

5 år	Fordon Maskiner Inredningsinventarier Andra investeringar
<i>Tillämpade avskrivningstider för anläggningar i expeditonsverksamheten</i>	
3 år	Elektriska apparater Maskiner
3–5 år	Fordon Inredningsinventarier Andra inventarier
10 år	Nya byggnader

Tillämpad avskrivningstid för datorer gäller inte bärbara datorer eller datorer som används under expeditioner. Dessa kostnadsförs vid anskaffningstillfället. Avsteg från ovan avskrivningstider kan göras om det finns särskilda skäl.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Hyreskontraktet för kontoret i Luleå gäller till och med 2026-01-31, och det för Abisko naturvetenskapliga station gäller tills vidare.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Lön, tkr
Katarina Gårdfeldt	1 252*
Annan förmån	55

*varav 118 tkr ersättning för bostad

Styrelseledamot: Stiftelsen för strategisk forskning (SSF)
Ordförande: Nationalkommittén för globala miljöförändringar vid Kungliga vetenskapsakademien (KVA)
Ordförande: Kristineberg Centre, Göteborgs universitet

Rådsledamöter / andra styrelseuppdrag

	Ersättning, tkr
Mark Marissink	5
Inga övriga uppdrag	

Maria Hellsten	3
Inga övriga uppdrag	
Lena Gustafsson	5
Styrelseledamot: Handelshögskolan i Stockholm	
Styrelseordförande: Wallenberg centre for quantum technology, Chalmers/KTH/LU/SU	
Styrelseordförande: Stiftelsen Forska!Sverige	
Styrelseordförande: Östersjöcentrum, Stockholms universitet	
Styrelseledamot: Volvo Research and Educational Foundations (VREF)	
Styrgruppsledamot: Genie – Jämställdhet för excellens, Chalmers	
Ledamot: Kungliga Vetenskaps- och Vitterhetssamhället i Göteborg, KVVVS	
Ledamot: Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA); Avdelning X (Bioteknik)	
En av Huvudmännen: Hjärt-Lungfonden	
Styrelseledamot: Advisory Board	
Sakrevisor: Stiftelsen för Strategisk forskning (SSF)	
Nomineringsperson: Mittuniversitetet	
Dag Avango	9
Inga övriga uppdrag	
Ann Fust	3
Styrelseledamot: Karlstads universitet	
Styrelseledamot: Ann Fust organisation och utredning AB	
Göran Boberg	5
Inga övriga uppdrag	

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2022	2021
Totalt	1,76	0,99
Andel 60 dagar eller mer	31,90	0,00
Kvinnor	1,81	1,64
Män	1,71	0,41
Anställda - 29 år	- 1)	- 1)
Anställda 30 år - 49 år	1,87	1,31
Anställda 50 år -	1,66	0,65

1) Uppgifter om sjukfrånvaro lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen antingen understiger tio individer eller antalet anställda med sjukfrånvaro i gruppen understiger tre individer.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

Not	1 Intäkter av anslag	2022	2021
	Intäkter av anslag	39 944	56 708
	<i>Varav Anslag Uo16 3:8 ap. 1</i>	<i>39 944</i>	<i>56 708</i>
	Summa	39 944	56 708
	Utgifter i anslagsredovisningen	-39 944	-56 708
	Saldo	0	0

Not	2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	991	1 011
	Intäkter för boendet vid Abisko naturvetenskapliga station	2 527	1 251
	Intäkter av uppdragsverksamhet avseende tjänsteexport	15 830	51 478
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	0	7 846
	Summa	19 348	61 585

Intäkter för boende vid Abisko naturvetenskapliga station har ökat beroende på högre beläggning 2022 jämfört med 2021 då pandemin och dess restriktioner inverkade negativt på besöksiffrorna.

Intäkter av tjänsteexport är lägre än föregående år som en följd av att den planerade expeditionen ArcOP avbröts av uppdragsgivaren.

Övriga intäkter 2021 avsåg ersättning i samband med expedition SAS 2021.

Not	3 Intäkter av bidrag	2022	2021
	Bidrag från statliga myndigheter	2 924	9 811
	Bidrag från EU:s institutioner	767	7 853
	Summa	3 691	17 663

Intäkter av bidrag har minskat 2022 då ingen stor expedition har genomförts. Under 2021 erhöll Polarforskningssekretariatet 7 mkr från statliga myndigheter och 7,3 mkr från EU för expedition SAS 2021.

Not	4 Finansiella intäkter	2022	2021
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	747	0
	Övriga ränteintäkter	1	0
	Övriga finansiella intäkter	53	41
	Summa	801	41

Räntesatsen för räntekonto hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 till och med 2022-05-02 varit noll. Resterande del av året har ränta beräknats på räntekontot.

Not	5	Kostnader för personal	2022	2021
		Lönekostnader (exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	17 082	19 345
		<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	25	234
		Sociala avgifter	11 255	11 418
		Övriga kostnader för personal	627	899
		Summa	28 964	31 663

Lönekostnaderna har gått ned jämfört med 2021 på grund av färre antal tillfälligt anställda i samband med expeditioner. Sociala avgifter har ökat på grund av högre kostnader för förmånsbestämda pensioner.

Jämförelsetalen för 2021 är justerade efter rättning av en tidigare felsummering.

Not	6	Övriga driftkostnader	2022	2021
		Reparationer och underhåll	146	364
		Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	111	84
		Resor, representation, information	2 339	5 007
		Köp av varor	2 010	2 703
		Konsulter och IT	5 575	4 566
		Köp av övriga tjänster	18 414	85 527
		Summa	28 595	98 251

Kostnader för resor var högre under 2021 beroende på resor och omkostnader för karantänsvistelse i samband med expedition SAS 2021.

I köp av övriga tjänster ingår bland annat hyra av fartyg. 2021 var dessa kostnader betydligt högre på grund av kostnader för expeditionerna SAS och ArcOP.

Beloppen för 2021 är omräknade då noten har fått en ny uppställning.

Not	7	Finansiella kostnader	2022	2021
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	86	0
		Övriga finansiella kostnader	51	23
		Summa	137	23

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 till och med 2022-05-02 varit noll. Resterande del av året har ränta beräknats.

Not	8	Årets kapitalförändring	2022	2021
		Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-1 408	0
		Summa	-1 408	0

Balansräkning

Not 9 Byggnader, mark och annan fast egendom	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	5 300	5 300
Summa anskaffningsvärde	5 300	5 300
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 300	-5 300
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 300	-5 300
Utgående bokfört värde	0	0
Not 10 Förbättringsutgifter på annans fastighet	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	4 092	4 092
Summa anskaffningsvärde	4 092	4 092
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 667	-2 406
Årets avskrivningar	-241	-261
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 908	-2 667
Utgående bokfört värde	1 184	1 425
Not 11 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	38 075	31 527
Årets anskaffningar	5 492	6 166
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-80	0
Överföringar	293	382
Summa anskaffningsvärde	43 780	38 075
Ingående ackumulerade avskrivningar	-29 143	-26 794
Årets avskrivningar	-3 114	-2 349
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	80	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-32 177	-29 143
Utgående bokfört värde	11 603	8 932
Not 12 Pågående nyanläggningar	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	293	382
Årets anskaffningar	0	293
Färdigställda anläggningar	-293	-382
Utgående bokfört värde	0	293

Not	13 Fordringar hos andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	455	5 351
	Kundfordringar hos andra myndigheter	263	5 463
	Summa	718	10 814
	Kundfordran 2021 var hög på grund av fakturering av expedition SAS.		
Not	14 Övriga kortfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
	Fordringar hos anställda	1	0
	Summa	1	0
Not	15 Förutbetalda kostnader	2022-12-31	2021-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	684	618
	Övriga förutbetalda kostnader	232	1 326
	Summa	916	1 944
Not	16 Upplupna bidragsintäkter	2022-12-31	2021-12-31
	Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	308	0
	Summa	308	0
Not	17 Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-31 273	-38 318
	Redovisat mot anslag	39 944	56 708
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-66 363	-49 663
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-57 692	-31 273
	Summa avräkning med statsverket	-57 692	-31 273

Not	18	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	107 102	95 602
		Summa	107 102	95 602

Beviljad kredit enligt regleringsbrev	3 200	3 200
Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Not	19	Myndighetskaptal	2022-12-31	2021-12-31
-----	----	------------------	------------	------------

**Specifikation förändring av
myndighetskaptalet**

	Balanserad kapitalföränd- ring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträk- ningen	Summa
Utgående balans 2021	3 762	0	3 762
Rättelser	0	0	0
Ingående balans 2022	3 762	0	3 762
Föregående års kapitalförändring	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	-1 408	-1 408
Summa årets förändring	0	-1 408	-1 408
Utgående balans 2022	3 762	-1 408	2 355

Not	20	Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
-----	----	---------------------	------------	------------

Avsättning för lokalt omställningsarbete

Ingående balans	205	148
Årets avsättning	51	57
Utgående balans	256	205

Myndigheten planerar att använda medlen
utifrån
kompetensutvecklingsbehov 2023 och framåt.

Avsättning för omstrukturering

Ingående balans	0	0
Årets avsättning	374	0
Utgående balans	374	0

Hela beloppet kommer att nyttjas under 2023.

Summa utgående balans	630	205
------------------------------	------------	------------

Not	21	Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
		Ingående balans	10 591	6 838
		Under året nyupptagna lån	5 550	6 401
		Årets amorteringar	-3 355	-2 648
		Utgående balans	12 787	10 591
		Beviljad låneram enligt regleringsbrev	20 000	20 000
		Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	12 787	10 591
Not	22	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
		Utgående mervärdesskatt	266	164
		Arbetsgivaravgifter	450	547
		Leverantörsskulder andra myndigheter	1 342	26 491
		Summa	2 058	27 202
Not	23	Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
		Personalens källskatt	442	613
		Övrigt	0	235
		Summa	442	848
Not	24	Upplupna kostnader	2022-12-31	2021-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 322	2 261
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	121	271
		Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	270	289
		Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	991	1 925
		Summa	3 704	4 746
Not	25	Oförbrukade bidrag	2022-12-31	2021-12-31
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	39 983	32 561
		Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	1 319	2 086
		Summa	41 302	34 648
		<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
		inom tre månader	446	113
		mer än tre månader till ett år	22 525	433
		mer än ett år till tre år	17 012	32 015
		Summa	39 983	32 561

Bidrag från statliga myndigheter har ökat, främst beroende på erhållet bidrag från FORMAS på 7 mkr. Bidragen ska främst användas för marina expeditioner under 2023 och 2024.

Not	26 Övriga förutbetalda intäkter	2022-12-31	2021-12-31
	Förutbetalda hyror	84	73
	Övriga förutbetalda intäkter	0	4 947
	Summa	84	5 020

Anslagsredovisning

Not 27 Uo 16 3:8 ap.1

Polarforskningssekretariatet

Anslaget får användas till sekretariatets förvaltningsutgifter och för att organisera och genomföra forskningsexpeditioner. Anslagssparandet har ackumulerats ytterligare under 2022 eftersom inga medel togs i anspråk för genomförande av fartygsbaserade expeditioner under året. Sparat anslag planeras att tas i anspråk för planerade forskningsexpeditioner under 2023 och 2024.

Polarforskningssekretariatet disponerar enligt regleringsbrevet en anslagskredit på 3 318 tkr. Krediten har inte utnyttjats.

Enligt regleringsbrevet får Polarforskningssekretariatet få disponera hela det ingående överföringsbeloppet från föregående år.

Anslaget är räntebärande.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	20 000	20 000	13 000	11 000	11 000
Utnyttjad	12 787	10 591	6 838	5 989	4 060
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	747	0	0	0	0
Räntekostnader	0	0	3	183	348
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev ¹⁾	155 000	10 000	45 000	15 000	20 000
Avgiftsintäkter ¹⁾	15 830	51 478	638	21 639	21 892
Beräknat belopp enligt regleringsbrev ²⁾	1 400	1 400	1 400	1 300	1 300
Avgiftsintäkter ²⁾	2 527	1 251	1 080	1 698	1 707
Övriga avgiftsintäkter	991	8 857	1 680	2 867	989
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras - ej tillämpligt</i>					
Anslagskredit					
Beviljad	3 318	2 483	2 481	2 433	2 401
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	57 692	31 273	38 318	26 227	37 380
Bemyndiganden - ej tillämpligt					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	28	30	29	31	29
Medelantalet anställda (st)	32	33	31	37	35
Driftkostnad per årsarbetskraft ³⁾	2 204	4 416	1 797	3 027	2 582
Kapitalförändring ⁴⁾					
Årets	-1 408	0	-632	778	2 764
Balanserad	3 762	3 762	4 394	3 616	852

1) Avser tjänsteexport exkl. finansiella intäkter.

2) Avser boende vid Abisko Naturvetenskapliga station.

3) Driftkostnad per årsarbetskraft varierar kraftigt beroende på expeditonsverksamhetens omfattning respektive år.

4) Kapitalförändringen består av det ackumulerade resultatet avseende tjänsteexport.

Undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Luleå den 21 februari 2023

Katarina Gårdfeldt
Direktör